

محققان کشور پاسخ دادند

کدام شیوه برای زایمان سزارین بهتر است؟

سالانه مادران زیادی برای به دنیا آوردن فرزند خود از عمل سزارین استفاده می‌کنند. محققان در پژوهشی جدید اثرات بیهوشی عمومی یا بی‌حسی موضعی را برای انجام این عمل بررسی کرده و نوع مناسب‌تر را توصیه کرده‌اند.

به گزارش خبرنگاران علم و فناوری گزارش خبر، طی دهه‌های اخیر با پیشرفت علم و تکنولوژی، بشر به راه‌هایی دست‌یافته تا در مواردی که جان مادر یا جنین در خطر است به کمک اعمال جراحی بتواند به کمک آن‌ها بشتابد. سزارین به‌عنوان یکی از این راه‌ها، عبارت است از روش جراحی که به‌وسیله آن نوزاد از طریق برش روی دیواره شکم و برش جدار رحم متولد می‌شود. امروزه عمل سزارین به شکل قابل‌توجهی روبه افزایش است و کشور ما نیز از این موضوع مستثنی نیست. بر طبق آمارهای اعلام‌شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شیوع سزارین در ایران در حال حاضر ۴۰ درصد است.

اما به نقل از متخصصان، سزارین یک عمل بسیار خطرناک برای مادر و جنین بوده که ایمنی آن بسیار کمتر از زایمان طبیعی است و این امر می‌تواند به دلیل عوارضی نظیر خونریزی در حد دو برابر یک زایمان طبیعی، افزایش احتمال بروز عفونت رحمی بعد از زایمان، درد بیشتر پس از زایمان و عواقب بیهوشی در مادر و جنین باشد. علاوه بر این، حاملگی در مادر بارداری که زایمان قبلی وی به روش سزارین انجام‌شده، جزو حاملگی‌های پرخطر طبقه‌بندی می‌شود. چراکه خطر پارگی رحم، آسیب به مادر و نوزاد، طولانی شدن مدت عمل به دلیل چسبندگی‌های داخلی شکمی، خونریزی حین و بعد از عمل، احتمال عفونت و موارد دیگر بیشتر است.

اما نکته مهم دیگری که در عمل‌های سزارین قابل توجه است، انتخاب بی‌حسی کامل یا بی‌حسی موضعی برای انجام این عمل است، به‌طوری‌که کمترین عوارض ممکن را روی مادر و جنین داشته باشد.

به‌منظور بررسی عمیق‌تر این موضوع، یک تیم پژوهشی هفت نفره از دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز اقدام به انجام مطالعه‌ای کرده‌اند که در آن، پیامدهای ایجادشده روی نوزاد و مادر پس از سزارین با دو روش بیهوشی عمومی و بی‌حسی نخاعی ارزیابی شده‌اند. این مطالعه تحلیلی در سال ۱۳۹۸ بر روی ۱۱۰ نفر از زنان باردار ۳۵-۲۰ ساله که جهت ختم حاملگی خود، کاندید سزارین در بیمارستان‌های آموزشی شهر اهواز بودند، انجام شده است.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهند که استفاده از روش بی‌حسی نخاعی جهت انجام عمل سزارین در مقایسه با بیهوشی عمومی با درد کمتر، مصرف مسکن کمتر، وضعیت خونی بهتر، عدم گلودرد و درکل رضایت‌مندی بیشتری همراه است. هرچند عوارضی چون تهوع، استفراغ و سردرد را نیز به همراه دارد.

آن‌گونه که حمید یزدانی نژاد، محقق هوشبری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و همکارانش می‌گویند: «با توجه به نتایج مطالعه انجام‌شده توصیه می‌شود تا در زایمان به روش سزارین تا جایی که ممکن است از روش بی‌حسی نخاعی استفاده شود».

آن‌ها می‌افزایند: «اگرچه نباید فراموش کرد که انتخاب بیمار پیرامون روش بی‌حسی یا بی‌حسی باید مورد احترام قرار گیرد و نقش وی را نباید در انتخاب روش بیهوشی نادیده گرفت. ولی با آگاه کردن او می‌توان روش درست را انتخاب نمود».

به‌طورکلی انتخاب نوع بیهوشی برای سزارین به عواملی همچون علت عمل، درجه اورژانسی بودن عمل و تمایل خود بیمار بستگی دارد. این یافته‌ها به‌صورت یک مقاله فنی و علمی پژوهشی در فصل‌نامه «بیهوشی و درد» متعلق به انجمن بیهوشی موضعی و درد ایران منتشر شده‌اند.